

NOVADNIEKS

CETURTODIEN.
1990. gada 16. augusts

PRIELU RAJONA LAIKRAKSTS

Nr. 97 (6101)
Mazais 3 lep.

Par rajona Tautas deputātu padomes darbu

(Sākums 95. numurā).

Varam pārāk aizrauuma risināšanu, kas izsauktu izejvielu sagādes un gatavā produkcijas realizācijas grūtības. Kāds cits jautājums palīktu neatrisināts. Pašreiz nav entuziastu salīdzījuma rāzošanai. Jāorganizēzivju nozveja un pārstrāde, vienlaicīgi veicot arī to atjaunošanu. Liekas, neprotam īsti sabalsēt lopbarību un vairāk izmantot netradicionālās piedevas.

Jāpiemin arī «Interlatgola» kura nodibināta pie Rēzeknes rajona izpildkomitejas. To vada direktors Grīcenko (tālrunis: 25496). Lielis nopejns «Interlatgolas» dibināšanā ir rēzekniešu RAP deputātam G. Klindžām. Paredzams, ka uz 1. janvāri Interlatgolā strādās jau 10 darbinieki. Pamata preces kursēs pa jau izstrādātajiem maršrutiem. Sākumā — uz Zviedriju un atpakaļ. Rēzeknē pošas atklātārēzēju preču veikalui, kur preces par konvertētājiem rubliem varēs iegādāties tie, kuri būs piegādājuši preces eksportā. Ar ko tad pašreiz grib vai ir jau sākusies tirgot «Interlatgola»? Tie ir «Dailrades» izstrādājumi, keramika, dārza un meža ogas, koksnē, lauku maize, kā arī — sadarbība tūrisma. It sevišķi, latas apvienojams ar medībām.

Gribas ieteklī līgumu slēdzējiem vairāk pašiem iesaistīties pasākumos ar saviem cilvēkiem un līdzekļiem, kaut ar kreditu palīdzību. Tādā veidā caur saviem cilvēkiem un leguldītājiem līdzekļiem varēs iespaidot tūrisma bāzu izveidošanu, regulēt to darbību un uzturēt kārtību. Arī deputātiem sesijās nevaiadzētu rodarboties ar līgumu atcelšanu.

Pieredze rāda, ka, nododot uz aptuveni 50 gadiem kooperatīviem vai citām organizācijām zināmu zemes gabalu vai ēkas, tas izraisa lieju sabiedrības neapmierinātību un liez jespējas uzturēt pat minimālu kārtību. Šājā zonā. Lai koordinētu «Interlatgolas» darbību u. c. jautājumus, šogad paredzams aicināt uz pārrunām Latgales zonas raijonu vadītājus.

Laikam jau visos pagastos un pilsētās ir ievēlēti cilenti deputāti. Pieredzes gān mums daudziem trūkst. Pamata visi jautājumi tiek risināti uz vietām. Droši vien, tāpēc rajonā nav sevišķi daudz apmeklētāju no iedzīvotāju vidus. Atgādinātu pieņemamās laikus. Tautas deputātu padomes priekšsēdētājs I. MUZIKANTS apmeklētājus pieņem: trēšienas no plkst. 17.00 līdz 19.00 (tālrunis: 23935). Tautas deputātu padomes priekšsēdētāja vietnieks J. BOJARS apmeklētājus pieņem: vīrdienas no plkst. 14.00 līdz 18.00 (tālrunis: 23935). Bez šaubām, pieņemamā jebkura laikā, ja tikai esam uz vietas un ir kāda brīvā minūte.

Nācējiem pamata ir problēmas ar ceļiem, autobusu reisiem, reprezēto lietām, citiem līdzīgiem jautājumiem. Rajonā ir prakse, kad daži pagasti sedz no savā budžeta autobusu reisus, kur maz pasažieru un reisi neatmaksājas, bet šis iespējas nav neierobežotas. Sarežģījumus vēl rada benzīna trūkums. Grūti risināt jautājumus, kad cilvēki nav būti ivesti, bet tomēr iespiedētu kārtā atstājuši mājas. Katram gadījumam nav precīzu likumu. Nesaprotu, kāpēc 18. jūlijā

uz pieņemšanu pie PSRS Tautas deputātes M. Kosteneckas bija ieradies samērā daudz iedzīvotāju. Neskatoties uz to, pie kā jūs griezieties, visi šīki jautājumi tomēr būs jārisina uz vietas, iespēju robežās.

Pagaidām ar rajona izpildkomiteju ievērojamu nesaskanu nav bijis. Visi darbinieki godīgi pilna savu darbu un palīdz. Ir samērā daudz sūdzību par patēriņu biedrību darbu. Grūti katrreiz konkrēti atbildēt, cik pamatojas šīs sūdzības. Laikam jau deputātiem pie šī jautājuma vairāk jāpiestrādā. Bez šaubām, gribētos, lai preču būtu vairāk un nevajadzētu nodarboties ar to sadali un pārdali. Daudzas sūdzības tad nemaz nerastos. Ja uzskatāt, ka mēs kādu jautājumu nerisinām vai darām nepareizi, lūdzu griezieties pie iebukura deputāta, iebukurā citā vai augstākstāvošā iestādē. Arī rajona izpildkomiteja ar priekšsēdētāju I. Snikeri, priekšgalā griezās pie deputātes M. Kosteneckas ar līgumu palīdzēt risināt Rudzētu internātskolas un cītus jautājumus. Vairāk jāizmanto kopējās tikšanās ar M. Kostenecku, kad notiek intensīvāka jautājumu uzdošana un atbilstu saņemšana. Derīga ir arī vispārējā informācija par viņas darbu.

Mums ir arī neveiksmes.

Likās vienkārši noorganizēt jaunsaimnieku ražotā piena realizēšanu veikalos pēc paaugstinātām cenām. Gribas ticēt, ka tas būtu ļoti veselīgi, sevišķi bērniem. Tomēr pārlieku stingro veterinarā dienesta un sanepidstacijas instrukciju dēļ šī pasākuma istenošana aizkavējās. Pie neveiksmēm jāpiemin arī Preili pils. Izreklamētā līguma noslēgšana ar kooperatīvu «Teipa» nedeva vēlamo rezultātu. Atkal jautājums — «karājas gaisā».

lemts labi apmaksāt ārējos restaurācijas darbus, tomēr vezums no vietas nekust. Gribas vairāk atsaucības sagaidīt no pašiem preliešiem, tad — ar niepalīdzēšanu — varētu ātrāk uzsākt restaurāciju.

Rajona meistari un pašdarbinieki ir piedalījušies daudz un dažādos rajonās Latgales un Latvijas Republikas pasākumos.

Jāpateicas visiem par atsaucību un ieturību. Nostiprinoties rajona ekonomikai, arī kultūras līmenis vēl varētu celties. Liekas, ka vāri religijas jautājumi rajonā risinās apmierinoši. Ne gribas pat pieminēt nacionālos jo uzskatu tos par normāliem. Vienīgi daudzos pasākumos vairāk varetu iesaistīties jaunieši, sevišķi ne latviešu vidus. Varētu vairāk sadarboties ar dažādu tautību kultūras biedrībām, organizējot pasākumus uz vietas, izbraucot uz citām pilsētām un ielūdzot uz pasākumiem cieņminus pie sevis.

Nevaru nepieminēt LKP rajona komiteju uz PSKP platformas.

Sākumā šķita, ka tā mums neko nepalīdz, bet arī netraucē. Likās, ka daži pat pārspilēti to kritizē. Pamazām nākas konstatēt, ka tas tā tomēr nav. Pirms 15. maija TDP priekšsēdētājs I. Muzikants un es uz pārrunām par streikiem bijām uzaicinājuši P. Vartimski. Nekādu sevišķu domstarpību nebija. Tomēr, ar ko tad nodarboja, šīs komitejas pamatdarbinieki, valsts drošības orgāni un dažādi citi dienesti? Ar parakstu vākšanu pret 4. maija Deklarāciju un citiem līdzīgiem lēmumiem, ar mītinu organizēšanu un parakstu vākšanu par V. I. Lenīna pieminekliem, dažādu rakstu gatavošanu, kā — par 21. jūliju un protams, ar datu vākšanu par republikas progresivākajiem iedzīvotājiem.

Savādi klūst, lasot P. Romānova rakstu. Mēs taču joti labi zinām, ko nozīmē 21. jūlijs Latvijas tautai. (Seit grību pieminēt populāro krievu sakāmvārdu: «Ar varu milš neklūsi.») Nezinu, cik mēs varam lepoties ar V. I. Lenīna pieminekli, kā tāka runāts mitinā. Ar sabrukusajām pilīm pamestajām lauku sētām, netirāliem ūdeniņiem un tukšajiem veikalīem mēs gan «lepoties» varam. Te gribas pajautāt arī Preili aptiekas celtniecības entuziastiem, kur viņas bija, kad cēla V. I. Lenīna pieminekli un tērēja tāk daudz līdzekļu? Laikam jau nedzīvoja Preilos.

Jautājums par V. I. Lenīna pieminekli tiks izskaitīts rajona sesijā. Laiku publicēsim laikrakstā «Novadnicks». Droši vien, tiks piedāvāti vairāki varianti. Ja deputāti uzskatis par nepieciešamu, lūgsim izteikties rajona iedzīvotājus.

Turpmākajās sesijas paredzam izskaitīt izglītības, kultūras jautājumus, milicijas un ugunsdzēsēju darbu u. c.

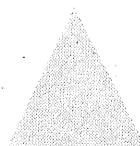
Uztrauc samērā lielais nozīmīgu skaita. Pārsvārā tos nevar pielīdzināt smagiem tās ir velosipēdu zādzības, zādzības no pagrabiem un dzīvokļiem, dažādas huligānisma izpausmes u. c. Tomēr iāpārdomā par milicijas darba uzlabošanu, iedzīvotāju plāšķu informēšanu un iesaistīšanu nozīgumu noveršana un atklāšanā.

Loti gribas no iedzīvotājiem vairāk sanemt ieteikumus sesijās darbam, ņo un citu jautājumu risināšanā. Sūtiet tos attiecīgām komisijām val uz rajona TDP izpildkomiteju:

Preilos, Raiņa bulvāri 19.

Jānis Bojars, raiņa Tautas deputātu padomes priekšsēdētāja vietnieks

R
U
D
E
N
S
—
90

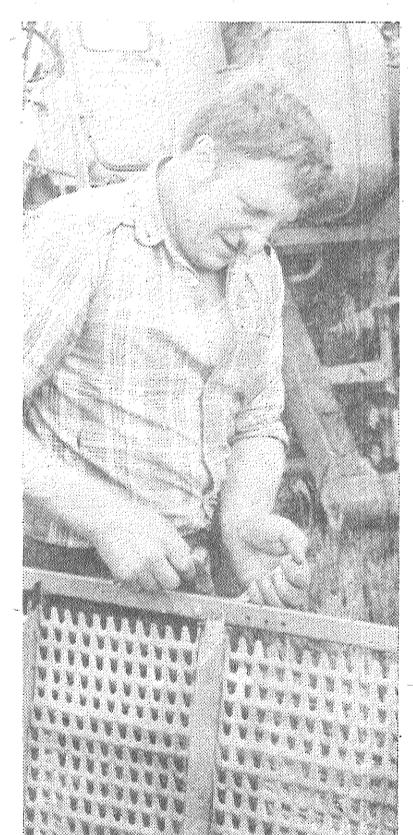
Šoferis Aleksandrs Tumašovs brauc, visiem dubļiem spītējot.

Agrofirmas «Sarkanais Oktobris» kolhozā novākti 54 procenti graudaugu platību. Ražība no hektāra turas 41 centnērā robežās. Plauj miežus, rūdzus, kviešus. Visvairāk saveldrējušies rudzi. Traucē pastāvīgais lietus, bet kombainieri, šoferi, parējieji mehanizatori strādā viisi apzinīgi. Tāpēc darbs labības vākšanā virzās uz priekšu. Strādā arī brīvdienās, izmanto katru stundu.

To var teikt arī par Fjodora Grozova kombainieri, posma vīriem. Kombainieri sadalījušies grupās un vāc dažādas kultūras, lai kaltes spētu ar visu tikt galā.

Kombaini atzīsto lauku, bet tiem, un, it sevišķi, šoferiem, bez traktora Alekseja Malahova palīdzības neizlikti.

Ivans Paštars stundas laikā no mainīja sietus un atkal bija darba ierindā.

baini lēnām aizlīgoja uz nākošo lauku, un atkal sākās labības oļauja līdz vēlam vakaram.

J. SALNAVIESA teksts un foto

Mehanizatoru ģimene

Jensikā, Daugavas gleznaīnai krasī dzīvo Šabansku ģimene: tēvs Juris ar māti Tatjanu, meitām Svetlanu un Janu. Juris nācis no Daugavas kreisā krasta — Dunavas, Tatjana dzimus un augusi Kazahijā, kur savā laikā viņas tēvs, būdams mehanizators, devīs apgūt vecaines. Abi vēl samērā jauni: Jurim 38 gadi, Tatjanai — 34. Abi mehanizatori, isti darbarūki, par kuriem kolhoza «Jersikā» vadība saka tiem atzinīgus vārdus. Meita Svetlana šogad beidza Jersikas deviņgadīgo skolu, Jana — vēl pirmklasniece.

Sabansku draudzīgā ģimene dzīvo labi iekoptās mājās. Ir augļu dārzs, visa pietiekoši. Ir abiem patikams darbs. Un vienās markas traktori — MTZ-80. Lai kādu darbu Jurim un Tatjanai ražošanas iecirknā priekšniece vai viņas vietnieks dod, visu viņi paveic laikā un priekšzīmīgi.

Juris Sabanksis šopavasar ciņīgi pastrādāja lopbarības sagādē — presēja sienu, Tatjana Šabanska piedalījās citos darbos.

Jautāju abiem Sabankiem par darbu.

Juris: 1970. gadā Lietuvā parbeidzu mehanizatoru kursus un no tā laika strādāju uz traktora. Darbs patīk.

Tatjana: nolēmu iet tēva pēdas un ari izmācījos par mehanizatoru. Kaut gan jāsaka: tas nav sievietes darbs. Jo reizēm nav pa spēkam. Apnik. Bet mani tādos brīžos atbalsta Juris.

Jā, dzīvesbiedrs Tatjanu atbalsta. Sevišķi traktora remontdarbos: savēd kārtību savu MTZ-80 un ari dzīvesbiedres traktoru.

Juris un Tatjana Sabanksi ir līdzīgi pēc rakstura (mlerīgi, nosvērti) un skata. Ari viņu uzvārdi (protams, Tatjanas jaunības dienu) ir līdzīgi: Šabanksis un Sablovska.

Abi Sabanksi pēc tautības ir krievi, bet, dzīvotām latvisķā videi labi saprot un runa latvisķi.

Un tas ir joti labi.

Jānis GURGONS

ATTELA: Juris un Tatjana Šabanksi savās mājās.

Jāņa SILICKA foto

Aktuāla intervija

Lauksaimniecības ministrijas pirmie soli

Uzzinot, ka Dainis Gevers parakstījis pāveli Nr. 1 — par Latvijas Republikas Lauksaimniecības ministrijas nodibināšanu, naski posos uz visiem zināmo augstecītni. Ar ātrgaitas līstu uzbraucu 21. stāvā. Verot mācību iestāžu un kādru galvenās pārvaldes durvis, uz mēles dega jautājums — vai patiesi ir atdzīmusi vecā labā lauksaimnieku ministrija?

Ne gluži, atbildēja pārvaldes priekšnieks Sigurds Vigants. Ar kādreizējo mi-

nistriju līdzība ir tikai nosaukumā. Latvijas Republikas valdība ir izveidojusi jaunu tipa iestādi. Tās pārziņa bez «tīrīšanas» lauksaimniecības atradīsies ari pārējās agrokompleksa nozares. Jāuzsver, ka tās darbā būs strikti norobežotas valsts saimniecības vadīšanas funkcijas.

Vai tas jāsajot jā, ka ministrija ražošanā neiejauksies?

Būs zināms pārejas periods, taču jau iuvākāja nākotne visus ar ražošanu saistītos jautājumus: rājonos un republikā kārtos «ne-apakšas» kopsaimniecību, valsts saimniecību un citu kolektīvu izveidotās struktūrvienības. Acimredzot, vienlaikus rājonos veidostes nelieli valsts pārvaldes un kontroles orgāni. Tie uz līgumattiecību pamata realizē agrāro politiku produkcijas ražošanā un veiks valsts uzraudzības funkcijas sāvas kompetences ietvaros.

Un ko tad darīs ministrija?

Tās rokās būs likumdošanas iniciatīva, kas palīdzēs radīt līdzīgus ekonomiskas darbības nosacījumus kopsaimniecībā, valsts un zemnieku saimniecībā, parstra-

des uzņēmumiem, rentes organizācijām, nomas un citiem kolektīviem. Tādejādi radīti priekšnoteikumi, lai nepieļautu kāda monopolizēšanas. Veiks ari valsts kontrolli un uzraudzību par zemju izmantošanu un aizsardzību, valsts labības rezerves fonda veidošanu, veterināro un ciltsdarbu, augu un meliorācijas sistēmu un būvju aizsardzību utt.

Tā kā ministrijas funkcijas ir sašaurinājušas, tad, acimredzot, tai būs nepieciešams ari mazāk darbinieku?

Pavisam lauksaimniecības ministrija strādās 290 cilvēku. Vai tas ir daudz vai maz? Atcerēsimies, ka agrorūpnieciskajā komitejā pirms šātu samazināšanas bija pāri par 600 darbinieku. Bet ministrijās, kuras iekļāvās agrorūpnieciskajā kompleksā — ap pusotra tūkstoša. Taču man negribētos, lai reorganizāciju jūs uzskatītu par vienkāršu kadru samazināšanas procesu. Lietas būtība ir daudz sarežģītāka, jo līdz šim vadišana maz pamatojās uz ekonomiskajām likumsakarībām. Ministriju aparātos bieži izvirzījās cilvēki ar iz-

teiktām komandējoša organizatora spejām. Tagad vajadzīgi darbinieki, kas varētu dzīli analizēt un rīkoties.

Kādi ir ministrijas galvenie kritēriji šādā kadru atlases procesā?

Izsvērām speciālistu lietišķās iepriekšējās kārtas noslēpumu: gada sākumā mums bija kadru atestācija, kas komisijai daudzko «pateica priekšā». No «vecajiem» kadriem ministrijā strādās 197 cilvēki.

Vai jums ir zināms ari to kolēgu liktenis, kam nācas aiziet?

Var teikt, ka 80 procentiem bijušās agrorūpnieciskās komitejās darbiniekiem pārīdzējām atrast jaunu piemērotu darba vienu. Viņu viņu taču ir daudz pieredzējušu speciālistu, kuru zināšanas un prasmi varēs veiksmīgi izmantot tieši nozares saimniecībās, uzņēmumos, organizācijās un iestādēs.

Ar S. Vigantu tikas LETA korespondente

A. LIEPNIECE

LTF Preiļu nodalas Domes valde,

IZSKATOT PILSONĪBAS nolēmji:

PROBLEMAS LATVIJA,

viešu un lībiešu tautību iedzīvojāji;

— likumu izstrādi, kas regulē LR pilsonības piešķiršanu, veic pašreizējā Augstākā Padome, taču šie likumi iegūst juridisku spēku vienīgi pēc LR pilsonību akcepta referenduma veidā.

To varas orgānu sastāvā, kas praktiski risinās pilsonības piešķiršanu, ir tiesīgi atrasties vienīgi LR pilsonī.

LTF Preiļu nodalas Domes valde

1990. gada 6. augusta

Proses spoguļi

Ja sistēma klūdaina...

Ja sistēma klūdaina, var bez gala vajinot konkrēto vadību. Var runāt par novirzīšanos no sākotnēji iecerētās līnijas un bez gala šo līniju «iztaisnot». Tagad visi lamā Staļinismā, bez šaubām, ir jānosoda un jāizdara secinājumi prieķīšiem. Un tomēr iedomāsimies: vai būtu kas izmainījies, ja Staļina vietā nāktu kāds cits, piemēram — Trockis val Buharins? Principiāli nebūtu mainījies itin nekas. Sāksim ar to, ka 1918. gadā nakti no 6. (19.) uz 7. (20.) janvāri boļševiki padzīna Satversmes sapulci. Padzīšanas iemesls ir gaužām vienīkārīs: boļševiki jau bija nākuši pie varas, tācu vēlēšanās saņema no 10 līdz 44 procentiem balsu, eseri saņema no 25 līdz 75 procentiem balsu (skat. Lejins. Rakstl. 40. sēj. 3. lpp.). Tāpēc 1918. gada 6. Jūlijā tika sagrauta eseru partija, kura pārstāvēja 90 miljonus zemnieku (proletariju bija apmēram 10 miljoni).

Marksa pazīstama formula par to, ka jādomīne ražošanas līdzekļu ražošanai, netiek ievērota novēlētā attīstītā valstī, kur pastāv normāla ekonomika. 80 procentus resursu, iekārtot elektroenerģijas patēriņu, pēc mums ziedo industrijas attīstīšanai, bet pie «viņiem» — vidēji 40 procentus.

Konkrēts plēmērs. Mēs izkaujam visvairāk tērauda pasaule, bet nopirkj iebūvētu no tērauda izgatavotu priekšmetu — problema mūsu patēriņā. Amerikās Savienotajās Valstīs, kur izkaušē divas reizes mazāk tērauda, ir 2 automobili uz trim cilvēkiem.

Proletariāta diktatūra un kollektivizācija. Proletariāta diktatūru — šo izšķirošo un pašu gal-

veno Marksā ideju — savlaicīgi noraidīja visas Eiropas komunistiskās partijas, izņemot, protams, boļševikus.

Tas nozīmē sekojošo. Proletariāts jegūst tiesības vārdarbīgā ceļā pārveidot citu cilvēku, pieņemām — zemnieku, dzīvi. Lūk, ko raksta V. I. Lejins rakstā «Ekonomika un politika proletariāta diktatūras laikmetā»: «...proletariātam jāatlāda, ja norobežo darba zemnieks no zemnieka iepāšnieka, — zemnieks darbīnieks no zemnieka tirgotāja, darba zemnieks no zemnieka spekulanta». (It kā nemam magnētu, pārlaužam to uz pusēm, vienu polu Izmetam, jo tas mums nav vajadzigs, bet otru pataram).

«Sājā norobežošanā ir sociālisma vīsa būtība», uzsvēr Lejins.

Kolektivizācija tika iecērēta līdz staļinismam. 1918. gadā brošūrā «Proletariāta diktatūra» II Internacionāles torēzējās līderis Kārlis Kautskis rakstīja, ka kolektīvajai salīmkošanai Krievijā lemts palikt uz papīri; vel nekur un nekad sīkzemnieki teorētisku uzskatu ieteikmē nav pārgājuši uz kolektīvo ražošanu. Taču Kautskis neajpauta, ka «teorētiskos uzskatos» var sekਮi nomainīt ar parastu varmācību. Zemnieku dzīve un salīmkošana laukos tika pārkārtota pie rupnīcu uš fabriku paraugu. Si drāma radīja citu — badu 1933. gada.

Jāsāk vienmēr ar sistēmu, bet konkrētu personu nomainīšanā ir tikai lalka neauglīga novilcīšanā.

A. PIROGOVS,
inženieris, Maskava
(«Argumenti i fakti»)

Svētcelotāji uz Aglonu

Vakar, svētas Marijas Debessbraukšanas svētkos, Aglonas bazilikā bija liels pulks svētcelotāju, kas uz sejieni devušies kājām.

Jau 13. augusta vakarā Aglonā ieradās ap 200 svētcelotāju (jaunie un veci, pat bērni) no Rīgas. Viņi ceļojumā sākā 6. augusta rītā no sv. Jēkaba katedrāles, celā pavadija veselā, nedēļu. Pāgājušās svētdienas vakarā svētcelotāju, no Rīgas svinīgi sagaidīja Preiļos. Pirmdienas rītā pirms svētcelotāju pavadišanas tālak bazīcā notika dievkalpojums.

Svētcelotāji Aglonā bija ieraodus ari no Cēsim. Skaistkalnes, Zilupes, Rēzeknes un cītu vietas.

J. BRICIS

Latgales atjaunotnei

Ar Latvijas Republikas Augstākās Padomes lēmumu izveidota deputātu darba grupa Latgales sociāli ekonomiskās un kultūras attīstības konceptcijas izstrādāšanai.

Pienākumu sadale darba grupā:

1. D. Īvāns — darba grupas vadītājs.

2. A. Seiksts — vadītāja vietnieks.

3. Konceptcijas ievads (vēsturiskais apskats, esotā stāvokļa vispārīgs raksturcijums) — V. Šeleckis,

A. Seiksts, J. Cibulis.

4. Vispārekonomiskās problēmas — V. Zelis, K. Šlakota, A. Vičavskis, A. Rejetnikovs.

5. Lauksaimniecība — K. Špoģis, F. Stroganovs, S. Rāzna, P. Karačevskis.

6. Ceļniecība — A. Barlaševičs, V. Krols.

7. Režošanas un sociālā infrastruktūra — G. Kliņķāns, V. Šlakota.

8. Izglītība, kadru politika — V. Šeleckis, Dz. Ābikis, A. Puzo.

J. Cibulis,
9. Kultūra — A. Seiksts, N. Bejskis.

10. Kultūrvides saglabāšana — M. Kārkla.

11. Nacionālās attiecības un demogrāfiskā situācija — I. Kozačeviča, A. Puzo, M. Bekasovs, Dz. Ābikis.

12. Bezīmīcas problēmas — I. Kozačeviča, A. Puzo.

13. Ekonomiskie un kultūras sekuvi ar faktaisēm frīmā — A. Puzo, I. Kozačeviča, A. Seiksts, G. Kliņķāns.

Grupa pilnvarotā savā darbā ie- saistīt attiecīga profila speciālistus, vejdzības gadījumā viņu darbu ap- maksājot.

Taču Latgales attīstības konceptcijai jāklūst par visa novada cilvēku kopīgās domas produkta!

Konceptcija nedrīkst tikai no- sprausīt kaut kādas robežlinijas, akcents jāliek uz to, lai kvalitātīv pārveidotu attiecības Latgalē.

Iei otrāsā iniciatīvu un lai pār- varētu kadru noglūdi no Latgales. Tāpēc joti svarīga ir jūsu atsa- cība un līdzdalība.

Neviens fik labi Latgales problēmas nezīna kā Latgales lauku cil- vēks, skolotājs un kultūras darbi- nieks! Tieši jos visi arī būsiet Lat- gales attīstības konceptcijas Tstenele autori!

Konceptcijas pirmo (težu) varian- fu paredzēts sagatavot līdz oktobra sākumam. Tāpēc aicinu visus, kam ir konkrēti priekšlikumi, grēzīties pie attiecīgo apakšvirzienu izstrā- dāšanā iesaistītajiem deputātiem in- dividuāli vai arī Augstākās Padomes sekretariāta starpniecību, vai arī fos iessūtīt «Moras Zemes» redakciju, Vēlams, fos publicēt arī vietējā pre- sā.

Ceram arī uz produktīvu sadar- bību ar Latgales Kultūras centru. Darba grupas uzdevumā

A. SEIKSTS

Ko — skolotāja Veronika Vo- ronecka, Sandors Bindars gāda par to, lai Rožupe būtu intere- santa diskotēka.

Bez šiem mākslinieciskās pa- darbības pulcēniem interesenti va- reja nodarboties ūsānas, pīšanas un adišanas kursos. Kolhoza «Rožupe» maizes ceptuvē Biruta Batarāga vadīja un vadīs kulinā- rijas kursus.

Par māksliniecisko ievirzi cie- ma kultūras dzīvē var runāt jau no tālajām Mākslas dienām Rož- upē ar Jāzepa Pigožņa piedalīša- nos. Rožupēsi to darīja pirmie rajonā starp lauku kultūras ie- stādēm.

Interesantas ir bijušas daudzās tīkšanas ar ievērojamiem mūsu republikas cilvēkiem un pat ko- lektīviem. Seit savus lasītājus uz- runāja «Lauku Avīze», bet radio- klausītājus — «Dzintarkrāsī», spēlēja un dziedāja Uldis Stabul- niks, savus isos un trāpīgos stāstus lasīja Ēriks Hānbergs, vairākkārt viesojušs rakstnieki Jā- nis Niedre un Ilze Indrāne. Ti- kai seit — Rožupe — notiek Jā- na Graubiņa Mūzikas dienas.

Savs ieguldījums dots darba tradīciju veidošanā. Jau pirms tam, kad sāka skāji runāt un ofi- ciāli ieteikt, seit ir kopītas un saglabātās mūsu tautas ieražas, emocionāli svīnēti gan Ziemas, gan Vasaras svētki. Lieldienas. Aizkustinoši un silti vēršas svīn- gie briži, kas katru cilvēku dzīvē ir tikai vienreiz. Bet pavada mūs visus «no šūpuļ līdz kapam». — jaundzimušo reģistrāciju, hēri- bas un pilngādības svētki, kāzas, mirušo atceres dienas... Un tie nav iedomājami bez Valijas Vai- vodes līdzdalības.

Valīja vienmēr censīs veidot ko labu, interesantu un vēl ne- bijušu. Un tādēļ vina šogad ie- stājās Jāzepa Vitola Latvijas Valsts konservatorijas Teātra un kultūrizglītības darba fakultātē.

Voldemārs Romanovskis
Jāņa ZANDES foto

Kultūras dzīve

Kad pamats jau ielikts

Pēdējoš gadu desmitos Lat- vijas laukus ir skārušas tik krasas izmaiņas kā nekad agrāk. Dzī- ma padomju varas iestādījumi — kolhozi, kas vēlāk pārtapa vidē- jās, bet vēlāk pat milzu saimniecībās, kuras vienas dienas laikā sat neapbraukti. Pēdējā vēsma — izlīves diktētā prasība — atkal kārtējā dalīšanās. Tas viss, prot- tams, nevarēja neatsaukties uz kultūrvidi laukos. Par neperspek- tīviem atzītie ciemi it kā sa- gumu sāvā nespēcībā; izzuda ma- zās lauku skoliņas, panika klubi un viena otra bibliotēka. Jaunatne bēga projām no šīm vietām. Un šis process vēl nav istī apturāms. āri šodien.

Sīs daudzās un bieži aplāmās izmaiņas nepagāja secen arī Rož- upēi. Tā savulaik nevajadzīgs ciemam kļuva Pēternieku kultūras nams. Bet līoti līdz cerības uz jaunu kultūras iestādi pašā Rožupē aiz- peldējušas kā Feimankas ūdeņi. Mazajā klubīnā jau vienpadsmīt gadus strādā Valija Vaivode (at- tēla). Un strādā droši un varoši. Par to liecina stabilie mākslinie- ciskās pašdarbības kolektīvi un rosigā kultūras dzīve.

Valija pati kopā ar vīru Jāni dejo vidējās paaudzes deju ko- lektīvā, bet sākumā — jauniešu deju ansamblī. Vēl viņa dziedā- tos ansamblīs — gan vokālajā, gan folkloras.

Vidējās paaudžes dejotāji nā- no kādreizējā jauniešu kolektīva. Sei pārsvārā ir tikai gīmenes cilvēki. Starp šādiem pašdarbnie- kiem var minēt Veltu un Pēteri Lojānus, Valentīnu un Vīktorū Kūkas.

Jauniešu deju kolektīvu pirmo gādu vada Vija Batarāga. Buda- ma pāsniedzēja Aglonas inter-

nātskolā, viņa braukā uz mēģinā- jumiem uz savu dzimto pusī. Ilze Vanaga. No kolektīva pati- vā, vēl studējot Dāugavpils pe- dagogiskajā institūtā. Patlabān kolektīvā dejo arī viņas māsa Maija kopā ar savu dzīves biedru Raimondu Jasinskī.

Līdzās stabilajiem un noturi- gajiem deju kolektīviem aktīvi darbojas folkloras ansamblis. Tas strādā jau no 1979. gada. Par- tērētu un muzikālo sniegumu rūpējas Rožupes devinga- dīgās skolas mūzikas skolotāja Ilze Vanaga. No kolektīva pa- šiem pīrīšākumiem seit dzied pensionāres Veronika Pelše, Bro- nislava Vaivode, Monika Vaivode. Pēdējā reizēm uz mēģināju- mīem nem līdzi savas mazmeitas. citreiz savu mazmeitu līdzi nem Bronislava. Kāzas, kristības, rā- zas svētki, apkūlības — kur tik nav dziedāt!

Sogad pirmā vāla svētkos skanēja:

«Vejdrē rudzi, veldrē mieži — Jauna puiša sējuma.

Kam gulēja pie meitām Pašā plaujas laicīņā».

Sulīgi no sievu mutes skan apdziedāšanas dziesmas. Un rei- zēm bez pēdējām neiztiku. Bet līdzās šīm drastiskajām viņu re- pertuārā ir arī darba un sadzī- ves dziesmas.

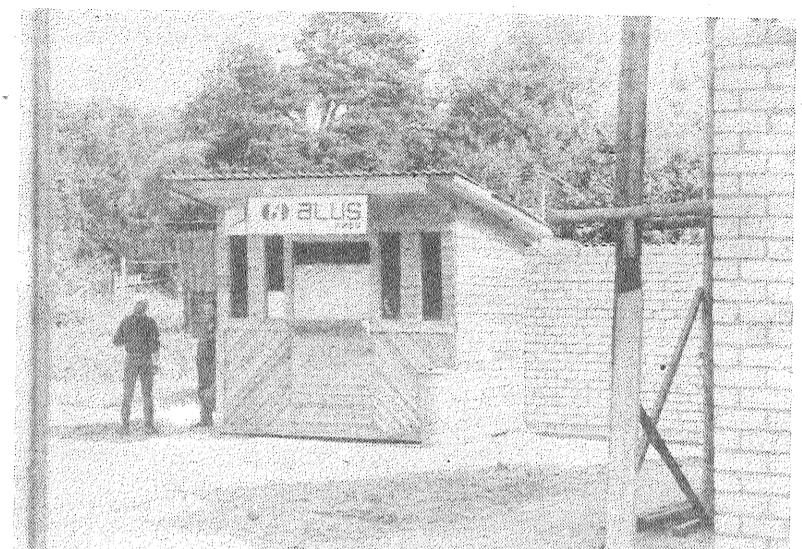
Savs repertuārs un sava vieta ciema kultūras dzīvē ir arī Ingas Austeres vadītajam vokālajam an- samblim, Antona Petrovska vokāli instrumentālajam ansamblim. Daudzos pasākumos neiztikt bez skaistām dzejas rindām vai interesantiem skečiem. Un tādēļ pa- slāv sāv dramatiskais un sāv daiļlaistāju pulciņš. Pēdējo vada pati Kluba vadītāja, bet dramatis-

Valīja vienmēr censīs veidot ko labu, interesantu un vēl ne- bijušu. Un tādēļ vina šogad ie- stājās Jāzepa Vitola Latvijas Valsts konservatorijas Teātra un kultūrizglītības darba fakultātē.

Voldemārs Romanovskis
Jāņa ZANDES foto

Replika

Vai visiem garšo alus?

Sājā sakarā viņi lūdza caur laikrakstu uzdot divus jautājumus. Pirmais jautājums pagāsta vadībā, tas ir, jūnāna kungam — vai kooperatīvajai izpriecei vieta nevarētu atrast kādu attālāku un nomājāku vietu? Ja ne, tad cik daudz izmaksātu vis- vienkaršākās saliekamās tualetes uzbūvēšana kioska tuvumā? Aglonieši būtu ar mieru nepieciešamos līdzekļus saziejot. Otrs jautājums rajona sanitāri: epidemioloģiskajai stacijai — kādām sanitārajām normām at- bilst alus krūku skalošana baļļā? Varbūt tur tiek pielietots kāds jauns dezinficējošs līdzeklis?

V. KNOPE
Autora foto

Lieta nopietna

Zēl, ka jau daudzus gados avī- zes 4. lappusē vairs nav nekā asa, ar sātīru un humoru piesātināta. Bū- kāda «asa spalva», «asa slofa» vai vēl asēkas «ēža adatas», es no- teikti lūgtu tā kārtīgi «pabaksīt» Apvienoto kālu māju un siltumfī- li direktiju. Jutīši, par ko? Redzi, mīlais «Novadnieks», pastāv tāds jē- dzīns kā kerstais ūdens, ar kura padevi tieši šī direktija ir saisti- ta. Kerstais ūdens joti atvieglo mā- jas soli, to zinām visi, kas šo ūdeni izmanto. Ar to loti jekonomējam arī dabisko gāzi, kura liktu izlietotā ūdens sasildīšanai. Bet kā kurināmo ekonomē augstāk minētā direktija! Varbūt tai prāts nesas uz jokošās un tā izzobā sev padotos i- rneikus! Jo sevišķi tos, kuri dzīvo augšējos stāvos.

Manuprāt, lieta nopietna. Visi lai- bi zinām, ka katrai gadu remonta un profilakses nolūkos vismaz uz pūsmēni tiek atslēgta karstā ūdens padeve. Kādus gan dārbus veic kālu māju, ja mēs pēc ūdens pie- slēgšanas nejūtam izmaiņas! Tieši otrādi, pēc pēdējās «profilakses» karstā ūdens padeve ir kļuvusi pa- visam nenormāla. Lai rītos izspie-

tu no karstā ūdens vadīem galsu, dzīvokļu īrnieki spēsti atgriezt uz vairākām minūtēm krānus. Ar lielu

jonī no ūdensvadiem izplūst gaiss ar auksu, vēlāk arī ar karsto ūde- ni. Gaiss izplūst aršķaudišanu» un žamafīgam ūjātāfām. Tas viss ir skaidrs, un tā tam jābūt. Tikai šī «šķaudišana» īrējācēs visu dienu līdz pat ūdens atslēgšanai vakaros! Acīmredzot,

«centīgie» kālu mājas darboji ne- sekā karstā ūdens spiedienam ūdensvados. Ja minētā direktija prot kaut cik ekonomiķi rēķinā, tad iei padomā, cik daudz karstā ūdens bezjēzīgi aizplūst kātrā dzī- volkli, aikārtoti atgaisojot sistēmas.

Šī efektīgā «šķaudišanai» ir apnu- si visiem. Un, lai direktija neiz- liekās, ka visam tam ir atsausojoši iemesli.

Mīlais «Novadnieks», ja jau Tev

nav asu līdzekļu šādu neizdarību

ārstēšanai, atrodīt cītās lespājos, kā

šo «šķaudišanas» bacili iznīcināt.

A. VEIGULIS,

Preiju Rēzeknes leļas ledzī- votājs

(S. sāvā, ple tam)

Mēs cēlām, cēlām...

... ūz cēlām! Teica vi- su iemīlotais jaukais Pekau- sis no lejāju filmas. Drizumā tāpat varesim teikt arī par diviem objektiem Preiju pil- sētā.

Rajona izpildkomitejas priekšsēdētāja vietnieks Jā- nis Desainis informēja, ka ilgi gaidītās Preiju pirts bū- nīiecība tūvojas beigam. Pe- dejie darbi vēl darāmi šil tumītās baseinā un katlu mājā. Vēl šīs tas piekārtojams, salabojams un labie- kārtojams. Un tad, preiļieši, aidā uz pirti! Jo 30. septem- brī (jācer, ka šīs datums vairs nemainīsies) ir diena, kad lielo tiribas un atveselo- sanas māju paredzēts nodot ekspluatācijai.

Savukārt pilsetas galva Juris Brics iepriecinājā ar vesti, ka pilsetas izpildko- miteja uzņemusies pabeigt keramikas ceplā celtniecību.

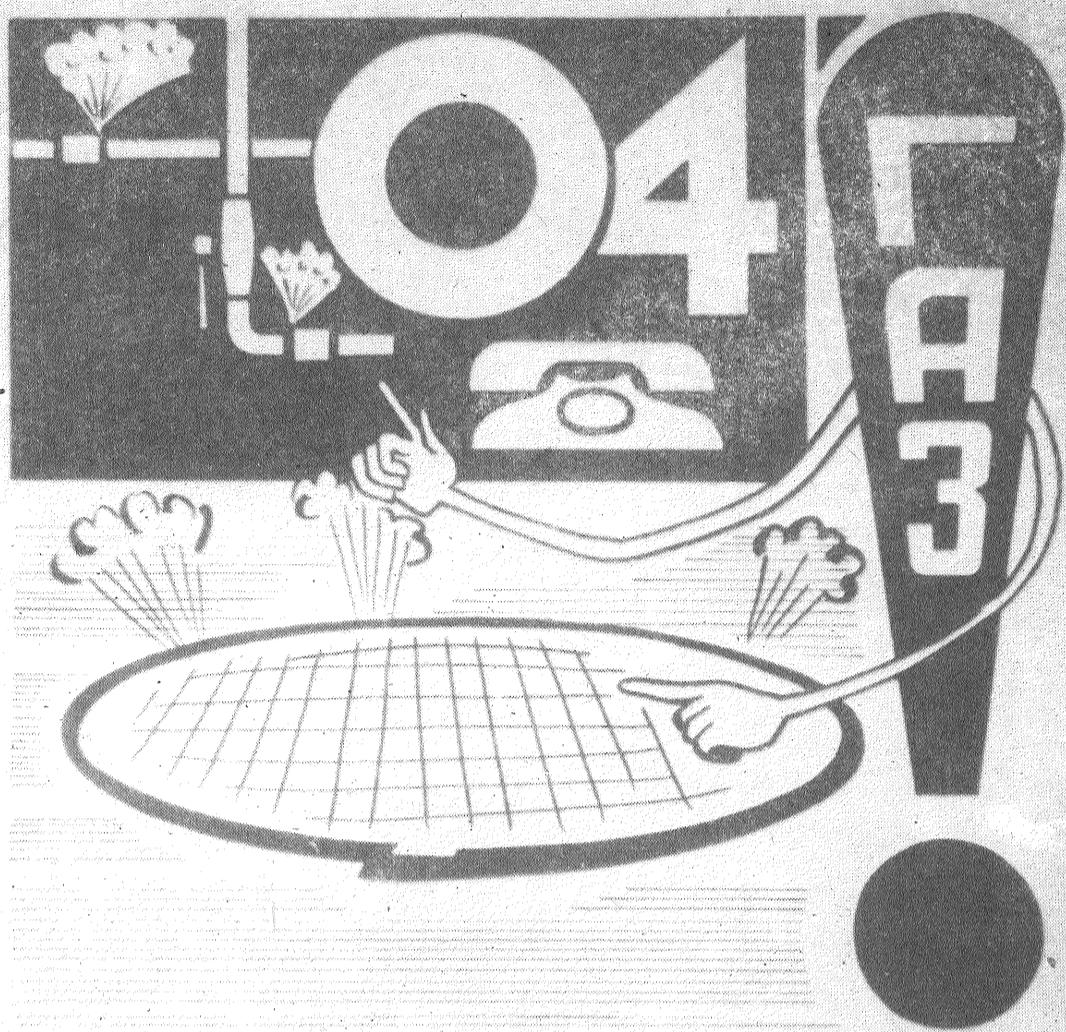
Darbī tūvojas noslegu- mam. Un mums ir cerība jau līdz rudeniņā kļūt bagātākiem ar sen gaidīto cepli un izstāžu zāli.

Silvija JOKSTE

Redaktors Peteris PIZELIS

НЕ ПРОХОДИТЕ МИМО!

Пройдя по улицам города МИМО ГАЗОВЫХ КАНАЛЯ
и телефонных линий, подвалов зданий, по
зданий, лифтовых шахт, магазинов и общественных зданий не оставай-
ся без звонка! Если звонок существует, запах газа

Сообщите об этом по телефону — 04

Днепропетровскому газораспределительному эксплуатационному
предприятию газового хозяйства

JAUNAGLONAS LAUKSAIMNIECIBAS SKOLA

uzņem audzēkņus:

— «B», «C» kategorijas autovadītāju specialitātē, pārtraucot darbu ražošana. Apmācību laiks 5 mēneši, sākums 27. augustā. Ir kopmītnē.

Jāiesniedz šādi dokumenti: ienesiegums, autovadītāja medicīniskā izziņa, darba grāmatiņa un noraksts ar organizācijas nosūtījumu, 3 foto-kartiņas (3×4,5).

— «D» kategorijas autovadītāju specialitātē, nepārtraucot darbu ražošanā (vakara kontingents). Apmācības laiks 4 mēneši, sākums 8. septembrī. Apmācība uz audzēkņa vai organizācijas rēķina. Viena audzēkņa apmācīšana 65 rubļi.

— «E» kategorijas autovadītāju specialitātē, nepārtraucot darbu ražošanā (vakara kontingents). Apmā-

cības laiks 3 mēneši, sākums 13. oktobri. Apmācība uz audzēkņu vai organizācijas rēķina. Viena audzēkņa apmācīšana — 52 rubļi.

«E» un «D» kategorijas autovadītāja kvalifikāciju iegūst autovadītāji, kam ir vienu gadu ilgs nepārtraukts darba stāžs autovadītāja specialitātē, bez tam «D» kategorijas autovadītājam — 21 gada vecums uz apmācības beigām.

Norēķinu rēķins 6112038 Agrorūpniecības bankas Preiļu nodaļā.

Jāiesniedz dokumenti: autovadītāja personīgā lieta, medicīnas izziņa, izziņa par darba stāžu, organizācijas garantijas vēstule par mācību apmaksu.

Dokumentus «E» un «D» kategorijas autovadītāju specjalitātē pieņem no šī gada 1. septembra.

Uzzīnās pa tālruņiem: 17742, 17721.

MAINU divistabu dzīvokli ar ērtībām Preiļos, Lenīna ielā pret līdzvērtīgu Celtnieku ielā. Zvanīt: 21390 pēc 17.00.

Preiļu rajona

KIROVA KOLHOZS

iepērk no iedzīvotājiem ● JAUNLOPUS — 3 rubļi par kilogramu,

● CŪKAS līdz 150 kg — 3 rubļi par kilogramu.

Izzīnās pa telefoniem 59389 vai 59269 un vakaros 59206.

PREIĻU RAJONA PATĒRĒTĀJU BIEDRIBU SAVIENIBAS SAGĀDES RAZOŠANAS APVIENĪBA

iepērk no iedzīvotājiem: ābolus sulai — 20 kapeikas par kilogramu,

pārtikas ābulus — 80 kapeikas par kilogramu,

plūmes pārtikai — 2 rubļi par kilogramu,

plūmes pārstrādei — 40 kapeikas par kilogramu.

◆ PREIĻU RAJONA KOL-

HOZS «LIVĀNI» bridina pil-

sonus un organizāciju vadita-

jus, ka saimniecības terito-

rijā nodots ekspluatācijā

AUGSTSPIEDIENA GĀZES

VADS.

◆ Pirms zemes darbu veikšanas kolhoza teritorijā ne-aizmirstiet saņemt adminis-trācijas atļauju.

Amatpersonas un pilsoni, kuri vainojami gāzes vada bojājumos, tiks saukti pie atbildības likumdošanā pare-dzētajā kartībā.

Adrese: 228264, Preiļu rajons, sakaru nodaļa «Livāni», kolhozs «Livāni». Tālrunis: 41569.

DRAVNIEKU DEVINGADIGĀ SKOLA

alcina darbā

PAVĀRI un APKOPEJU

Zvanīt pa tālruņiem 59240,

59247, 59294.

Sabiedriskās ēdināšanas uz-nēmu apvienības arodbiedrības komiteja un administrācija izsa-

kā līdzjūtību Albīnei CAUNEI sakara ar TĒVA nāvi.

Mūža vakars krēslas spārniem. Tumsu auž un zvaigznes dedz.

Un pār gadiem aizgājušiem Lielais miers nu sagū sedz.

(Z. Purvs)

Izsakām dziļu līdzjūtību Andreja KUKLA piederīgajiem.

Padot viņu pēdējā gaitā.

Raina koħoza valde, arodbie-

miteja.

● LAIKRĀSTA PUBLICĒTIE MA-
TERIALI NE VIENMĒR ATSPOGUJO
REDAKCIJAS VIEDOKLI PAR PER-
SONU VĀRDU UN UZVĀRDU,
SKAITLU UN FAKTU PARĒZĪBU
ATBILD RAKSTU AUTORU.

● MŪSU ADRESE:
228264, Preiļi, Aglonas iela 1.

● REDAKCIJAS TĀLRUNI: redaktors — 22059, redaktora vietniece, lauku dzīves un sporta nedēļas — 21759, redaktoriem
vietniece izdevumam krievu valodā — 22154 atbilstīgi sekretāre — 21998, sabiedriskā politiskā nedēļa — 21769, reprezentācija,
celtniecības un kultūras nodaļas — 21985, vēstulji, skolu dzīves un jaunatnes nodaļa — 22203, grāmatredība, mācību par
sludinājumiem — 22305.

Laikrāsts «Novadnieks» iznāk kopš 1950. gada 29. marta otrdienās, ceturtdienās un sešdienās latviešu un krievu valodās. Iespējams Latvijas izdevniecību, poligrafijas un grāmatu fārmācības apvienības Daugavpils tipogrāfijā (Daugavpilī, Valkas ielā 1). Izdevniecība «Avīze» (Rīgā, K. Valdemāra ielā 105). Viena nosacīts iepriekšējais. Offsetspiediens. Izdevējdarbības licencē Nr. 000069.

Metiens 13 902 eksemplārs. Latviešu valodā — 9 961 eku. Krievu valodā 3 941 eku.

Indeks 68149.

Pas. 760.

9. KLAŠU ABSOLVENTI!

Jūs aicina mācīties

AGROFIRMAS «DAUGAVA» LAUKSAIMNIECIBAS VIDUSSKOOLA VIESĪTE.

Mūsu skolā 3 mācību gadu laikā varat apgūt vairākas specialitātes.

Melioratīvo darbu meistara specialitātē

3 gadu laikā iegūsiet remontatsležnieka, traktora A, B, E kategoriju, ūsofera B, C kategoriju, ģeodēzisko darbu uzņēmētāja kategoriju un plašas iemājas darbā ar visu veidu ekskavatoriem un buldozeriem.

Mācības notiek latviešu un krievu valodā.

Zemturu — lopkopības meistarū specialitātē

aicinām mācīties meitenes, kuras vēlas iegūt slaukšanas operatora, veterināra sanitāra un maksīgās apsēklošanas tehnika kvalifikāciju. Papildus ir iespēja iegūt pavārā II vai III kategoriju un plašas iemājas majturiņā.

Meitenes un zēnu, kuri vēlas iegūt nepieciešamās zināšanas, lai varetu vadīt savu zemnieku saimniecību, aicina mācīties jaunizveidotajā specialitātē.

zemnieku saimniecības vadītājs.

3 gadu laikā iegūsiet plašas zinašanas par darbu organizēšanu zemnieku saimniecībā, iemājas celtniecības, galdniecības, lopkopības, majturiņas, ekonomikas jomās. Iegūsiet traktora un autovadītāja apliecības.

Mācības latviešu valodā.

Skolai ir labiekārtota kopmītnē. Audzēknēi saņem stipendiju un visu prakses laikā nopelnīto naudu.

Brivajā laikā jums būs iespēja nodarboties kartingu sekcijā, volejbola, basketbola, brīvās cīņas sekcijās, mākslinieciskajā pašdarbībā.

Gaidām mūsu skolā: Jēkabpils rajons, Viesīte; Smilšu iela 39.

Uzņemšanas komisija dārbosies līdz 25. augustam.

Ierodoties skolā, jāiesniedz sekojoši dokumenti:

izglītības dokuments,

dzimšana apliecība (originals),

raksturojums,

12 fotokartiņas (3x4 cm),

Izzīņa par ģimenes sastāvu (krievu valodā),

Izzīņa par veselības stāvokli.

Izglītības komisija dārbosies līdz 25. augustam.

Ierodoties skolā, jāiesniedz sekojoši dokumenti:

izglītības dokuments,

dzimšana apliecība (originals),

raksturojums,

12 fotokartiņas (3x4 cm),

Izzīņa par ģimenes sastāvu (krievu valodā),

Izzīņa par veselības stāvokli.

Izglītības komisija dārbosies līdz 25. augustam.

Ierodoties skolā, jāiesniedz sekojoši dokumenti:

izglītības dokuments,

dzimšana apliecība (originals),

raksturojums,

12 fotokartiņas (3x4 cm),

Izzīņa par ģimenes sastāvu (krievu valodā),

Izzīņa par veselības stāvokli.

Izglītības komisija dārbosies līdz 25. augustam.

Ierodoties skolā, jāiesniedz sekojoši dokumenti:

izglītības dokuments,

dzimšana apliecība (originals),

raksturojums,

12 fotokartiņas (3x4 cm),

Izzīņa par ģimenes sastāvu (krievu valodā),

Izzīņa par veselības stāvokli.

Izglītības komisija dārbosies līdz 25. augustam.

Ierodoties skolā, jāiesniedz sekojoši dokumenti:

izglītības dokuments,

dzimšana apliecība (originals),

raksturojums,

12 fotokartiņas (3x4 cm),

Izzīņa par ģimenes sastāvu (krievu valodā),

Izzīņa par veselības stāvokli.

Izglītības komisija dārbosies līdz 25. augustam.

Ierodoties skolā, jāiesniedz sekojoši dokumenti:

izglītības dokuments,

dzimšana apliecība (originals),

raksturojums,

12 fotokartiņas (3x4 cm),

Izzīņa par ģimenes sastāvu (krievu valodā),